

vasunen

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

*Lapselle eväät elämään laitetaan
ja kirjaksi taitetaan
yhdessä lapsi, äiti, isä ja hoitoväki
lapsen näin hyväksi näki*

KATSAUS LAPSEN VASUUN

Varhaiskasvatuksen piirissä oleva lapsi kasvaa ja kehittyy vähintään kahdessa erilaisessa kasvuympäristössä: kotona ja päivähoitossa. Varhaiskasvatuksen tehtävä on tukea kotikasvatusta. Jotta tässä yhteisessä tehtävässä onnistuttaisiin, tarvitaan mukaan perheen asiantuntemusta omasta lapsestaan, lapsen omia ajatuksia ja odotuksia sekä varhaiskasvattajien kokemusta ja osaamista.

Valtakunnallisessa varhaiskasvatuksen perusteet –asiakirjassa (STAKES 2005) todetaan sosiaalihuollon asiakaslakiin (Laki asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000) nojaten, että jokaiselle lapselle laaditaan LAPSEN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA (Lapsen vasu). Lapsen vasu on suunnitelma siitä, kuinka lapsen varhaiskasvatus toteutetaan päivähoitopaikassa. Lapsen vasu on kuin kertomus lapsesta - lapsen ja vanhempien sekä varhaiskasvattajien yhdessä kokoamana. Lapsen vasussa huomioidaan lapsen mielenkiinnon kohteet, tarpeet, vahvuudet sekä elämäнкаari ja siinä tapahtuneet merkittävimmät kehitysmuutokset. Lapsen yksilöllisyyden ja ainutkertaisuuden tunteminen auttaa vanhempia ja varhaiskasvattajia toimimaan lapsen parhaaksi.

Päivähoitopäätöskirjeen mukana vanhemmat saavat täytettäväkseen **vasun esitietolomakkeen**, johon kirjataan yleisiä asioita perheestä ja lapsen arjesta, jotka ovat tärkeää tietoa hoitopaikkaan hoitosuhteen alussa. Lapsen vasun laatiminen alkaa jo lapsen ja vanhemman ensimmäisenä hoitoon tutustumispäivänä tutustumalla hoitopaikkaan ja lapseen.

Alkuvaiheen tutustumisen jälkeen lapsen vasuun kirjattavat yhteiset tavoitteet ja sopimukset laaditaan vanhempien ja varhaiskasvatushenkilöstön välisessä kasvatuskeskustelussa kolmesta näkökulmasta.

Vanhempien näkökulma: Vanhemmilla on tilaisuus kysyä päivähoitosta ja varhaiskasvatuksesta. Vanhemmat kertovat tärkeänä pitämiään asioita lapsesta ja perheestä.

Lapsen näkökulma: Aikuinen tallentaa keskustelun tueksi lapsen toiveita ja ajatuksia hänen tarinoistaan, piirustuksistaan ja maalauksistaan.

Ammatillinen näkökulma: Kasvattajat tutustuvat lapseen yksilönä ja ryhmän jäsenenä lasta havainnoimalla monipuolisesti. Kasvattajat yhdistävät lapsilta saamansa tiedon ja vanhempien asiantuntemuksen omasta lapsestaan omaan ammatilliseen osaamiseensa ja kokemukseensa. Lapsen vasujen ja kasvatuskeskustelujen pohjalta kasvattajat suunnittelevat lapselle ja lapsiryhmälle suunnattua toimintaa. Vanhempien kanssa keskustellen luodaan toimiva pohja yhteistyölle.

Syksyisin käytävissä **varhaiskasvatuskeskusteluissa** kasvattajat yhdessä vanhempien kanssa pohtivat lapsen sen hetkistä kasvua ja kehitystä ja suunnittelevat, miten kasvattajat kotona ja päivähoitossa voivat lapsen kehitystä ja hyvinvointia tukea. Keväisin varhaiskasvatussuunnitelmaa voidaan tarkistaa lapsen vasun arviointisivun avulla. Kaikki lapset tarvitsevat kasvussaan vanhemmilta ja varhaiskasvatuksen kasvattajilta tukea, mutta jossain tapauksissa lapsi saattaa tarvita myös erityisempää tukea, jota varten laaditaan yhdessä erityisen tuen suunnitelma osana lapsen vasua.

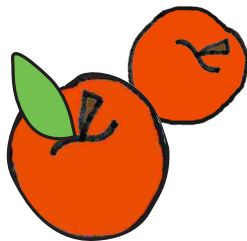
Tämä lapsen vasu pohjautuu 2012 päivitettyyn Mäntyharjun kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan pääteemojensa osalta. Näitä teemoja ovat leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen ja taiteen kokeminen ja ilmaiseminen, jotka ovat lapselle ominaiset tavat toimia. Lisäksi lapsen vasussa pohditaan lapsen tapaa toimia yhdessä muiden kanssa ja puheen- ja kielenkehitystä.

Tämä suunnitelma jää lapsen hoitopaikkaan hoitosuhteen ajaksi ja seuraa lapsen mukana hänen siirtyessä hoitoryhmästä tai hoitopaikasta toiseen.

Mikäli lapsen hoitopaikka vaihtuu

- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman saa siirtää uuteen hoitopaikkaan
- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa ei saa luovuttaa uuteen hoitopaikkaan
- Vanhemmat siirtävät itse lapsen varhaiskasvatussuunnitelman uuteen hoitopaikkaan

**Kasvatuskumppanuusterveisin,
Mäntyharjun kunnan varhaiskasvattajat**

MINÄ JA LÄHEISET

Esitietolomake hoitosuhteen alussa

Nimi _____ Syntymäaika _____

Äidinkieli ja kotona puhuttavat kielet

Perheeseen kuuluvat henkilöt

Muut tärkeät ihmiset

Säännölliset, täysi-ikäiset varahakijat ja puhelinnumerot

Päivähoito alkaa (pvm)

Aikaisemmat hoitopaikat

Perheen tavat ja arvot (perheessä arvostetaan seuraavia asioita)

Lapsen harrastukset tai mielipuuhat

Perheen uskontoon /elämänkatsomukseen liittyvät ajatukset

Lapsen terveys ja mahdollinen lääkitys

Lapsen allergiat ja erityisruokavaliot

Perheen lemmikit

Lapsi on luonteeltaan:

Alleviivatkaa lastanne parhaiten kuvaavia piirteitä

Hyväntuulinen	Vilkas	Omatoiminen
Rohkea	Lyhytjännitteinen	Vetäytyvä
Luottavainen	Osallistuva	Voimakastahtoinen
Herkkä	Huomionhaluinen	Harkitseva
Ärsyyntyvä	Rauhallinen	Uteltias
Ujo, arka	Apua tarvitseva	Auttavainen
Nopea	Pohdiskelija	

Tai kuvaa lapsesi luonteenpiirteitä omin sanoin

Mistä asioista lapsi ei pidä? Mitkä asiat pelottavat tai jännittävät häntä?

Mikä lasta lohduttaa pahan mielen yllättäessä?

Miten lapsi suhtautuu uusiin ihmisiin / erotilanteisiin vanhemmistaan?

Mitä muuta haluaisitte kertoa lapsesta?

LUVAT JA SOPIMUKSET

Saako lasta

valokuvata /videoida päivähoiton toiminnoissa kyllä ei

koskevaa kuvamateriaalia julkaista lehdistössä kyllä ei

koskevaa kuvamateriaalia julkaista internetissä kyllä ei

koskevaa kuvamateriaalia näyttää päivähoiton sisäisessä toiminnassa (esim. vanhempainillat, koulutustilaisuudet) kyllä ei

Saako lapsi

osallistua päivähoiton järjestämiin retkiin, tapahtumiin kyllä ei

osallistua uskontotuokioihin ja kirkollisiin tilaisuuksiin kyllä ei

osallistua elokuva-, teatteri- ja konserttitapahtumiin tai katsoa tv:tä kyllä ei

pelata lasten tietokonepelejä opetustarkoituksessa kyllä ei

asioissa olla yhteydessä yhteistyötahoihin mm. neuvolaan, edelliseen hoitopaikkaan, kiertävään erityislastentarhanopettajaan, kouluun, psykologiin, puhe- ja/tai toimintaterapeutteihin, perhetyöntekijään. kyllä ei
(asiasta on ilmoitettava vanhemmille aina ennen yhteydenottoa)

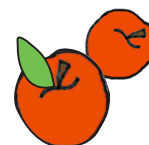
Mahdolliset muut luvat, sopimukset ja lisäykset _____

Lupa on annettu koko päivähoiton ajalle kyllä ei

Lupa on annettu vain _____ väliselle ajalle

Mäntyharjulla _____ / _____ 20 _____

Vanhemman/huoltajan allekirjoitus _____

LAPSEN OMA SIVU

Ikä _____ Päiväys _____

”On meillä tässä vasunen, se säilöö muistot lapsuusvuosien.

Uudet taidot opitut, hassut jutut kerrotut.

Isän, äidin toiveet omat, lapsen pienet kuvat somat.”

Tälle sivulle:

Lapsi voi piirtää, liimata, askarrella tai maalata oman tai mieleisensä kuvan

Lapsi voi keksiä oman sadun tai lorun, jonka aikuinen kirjaa

ODOTUKSET JA TOIVEET YHTEISTYÖLTÄ

Kasvatuskumppanuus tarkoittaa vanhempien ja varhaiskasvatushenkilöstön tasavertaisina toimimista lapsen kasvun, kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Vanhemmat ovat ensisijaisesti oman lapsensa asiantuntijoita ja kasvattajia. Päivittäiset kohtaamiset ja keskustelut varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa mahdollistavat luottamusta ja kasvatuskumppanuutta syventävän suhteen.

Päivittäin

Yleisesti

Hoitopaikkaan saapuminen ja lähteminen

Päivähoitopaikkaan tuleminen saattaa herättää lapsessa erilaisia tunteita, kuten eroahdistusta vanhemmista ja innostusta uusista kavereista. Se saattaa ilmetä kiukutteluna, itkuna tai levottomuutena. Yhteisten pelisääntöjen luominen on tärkeää hoitopaikkaan saapumisen ja sieltä lähtemisen tilanteisiin, jotta osaamme toimia vanhempien toiveiden mukaisesti, esimerkiksi lapsen riisuminen ja pukeminen, vanhemman lähteminen.

Miten lasta voisi tukea hoidon aloitusvaiheessa?

Vanhempien näkemykset

Päivähoidon näkökulma

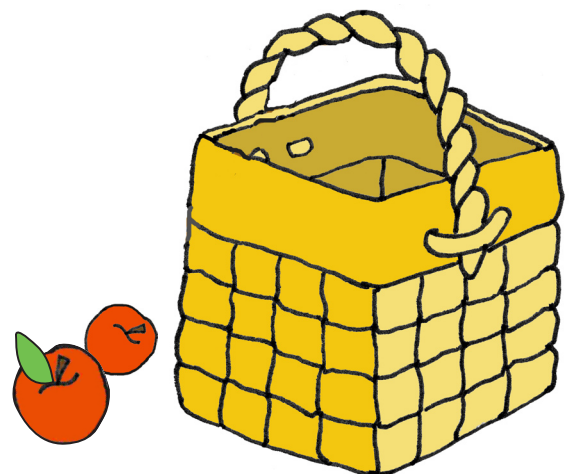
Yhteiset sopimukset

ARVIOINTIA

Ikä _____ Päiväys _____

Miten yhteiset tavoitteet ja sopimukset ovat toteutuneet?

LAPSEN PERUSHOITO

Ikä _____ Päiväys _____

Keskustelussa mukana _____

Hyvinvoinnin edistämiseksi lapsen terveyttä ja toimintakykyä vaalitaan ja lapsen perustarpeista huolehditaan. Päivittäiseen hyvinvointiin kuuluvat ruokailu, hygienia, uni, lepo, pukeutuminen, ulkoilu sekä päivärytmi.

Millaiset ovat lapsen tottumukset edellä mainituissa arjen toiminnoissa?

Vanhempien näkemykset

Päivähoidossa tehtyjä havaintoja

Yhteiset tavoitteet ja keinot

YHDESSÄ MUIDEN KANSSA

Ikä _____ Päiväys _____

Keskustelussa mukana _____

Lapsi kehittyy omaksi minäkseen vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa. Lapsen kasvaessa ystävyysuhteilla on yhä tärkeämpi merkitys elämässä. Tunteiden ilmaiseminen ja tunnistaminen, sanaton ja sanallinen vuorovaikutus, toisen huomioonottaminen, empaattisuus, pettymysten käsittely, suhtautuminen rajoihin ja sääntöihin ja vuoron odottaminen ovat edellytyksiä lapsen minuuden sekä vuorovaikutussuhteiden kehittymiselle.

**Kuinka lapsi ilmaisee tunteitaan ja ajatuksiaan? Kuinka lapsi huomioi toiset ihmiset?
Kuinka lapsi suhtautuu pettymyksiin, rajoihin ja sääntöihin?**

Vanhempien näkemykset

Lapsen kertomaa ja ilmaisemaa

Päivähoidossa tehtyjä havaintoja

Yhteiset tavoitteet ja keinot

PUHEEN- JA KIELENKEHITYS

Ikä _____ Päiväys _____

Keskustelussa mukana _____

Kielen hallintaan liittyvät valmiudet ovat perustana oppimiselle. Kieli ja kulttuuri ”kävelevät käsi kädessä”. Puhuttu kieli sitoo lapsen siihen kielen kulttuuriin, jossa lapsi elää. Lapsen puheen kehitystä tukevat sadut, tarinat ja leikki. Lapsi oppii kieltä päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa ja arkirutiineissa. Puheen tuottamiseen ja ymmärtämiseen kuuluvat sanavarasto, puheen selkeys, mielenkiinto kirjoihin ja satuihin, kuuntelemisen taito, kuulluksi tuleminen, lukemisen ja kirjoittamisen alkeet.

Millaiset ovat lapsen taidot ja mielenkiinnon kohteet edellä mainituissa asioissa?

Millainen sanavarasto lapsella on? Millaisista kirjoista ja saduista lapsi pitää?

Vanhempien näkemykset

Lapsen kertomaa ja ilmaisemaa

Päivähoidossa tehtyjä havaintoja

Yhteiset tavoitteet ja keinot

LAPSELLE OMINAINEN TAPA TOIMIA

Leikkiminen

Ikä _____ Päiväys _____

Keskustelussa mukana _____

Lapset leikkivät leikkimisen ilosta ja käsitelläkseen erilaisia asioita ja tunnetiloja. Lapset eivät leiki oppiakseen, mutta oppivat leikkiessään. Lapset käyttävät leikkinsä aineksina kaikkea näkemäänsä, kuulemaansa ja kokemaansa.

Millaisia leikkejä lapsi leikkii? Millaisilla leluilla? Mistä leikki-ideat tulevat? Leikkiikö lapsi mielellään yksin, toisten lasten, aikuisen kanssa? Kuinka pitkään lapsen leikit kestävät? Miten lapsi toimii leikissä, kun tulee riitaa? Mitä lapsi kertoo leikeistään ja kavereistaan?

Vanhempien näkemykset

Lapsen kertomaa ja ilmaisemaa

Päivähoidossa tehtyjä havaintoja

Yhteiset tavoitteet ja keinot

LAPSELLE OMINAINEN TAPA TOIMIA

Liikkuminen

Ikä _____ Päiväys _____

Keskustelussa mukana _____

Päivittäinen liikkuminen on lapsen hyvinvoinnin ja terveen kasvun perusta. Liikkuessaan lapsi ajattelee, kokee iloa, ilmaisee tunteitaan ja oppii uutta. Liikkuminen on myös vauhtia ja elämyksiä, hikeä ja hengästyistä. Nykysuositusten mukaan lapsen päivittäisen liikkumisen tarve on kaksi tuntia päivässä (Varhaiskasvatuksen liikunnan valtakunnalliset suositukset, STM 2005:17).

**Miten lapsi liikkuu (esim. konttaa, juoksee, kiipeää, tasapainoilee, luistelee, hiihtää)?
Minkälaisesta liikkumisesta lapsi pitää? Kuinka paljon lapsi liikkuu?**

Vanhempien näkemykset

Lapsen kertomaa ja ilmaisemaa

Päivähoidossa tehtyjä havaintoja

Yhteiset tavoitteet ja keinot

LAPSELLE OMINAINEN TAPA TOIMIA

Taiteen kokeminen ja ilmaiseminen

Ikä _____ Päiväys _____

Keskustelussa mukana _____

Lapsella tulee olla mahdollisuus toimia monipuolisesti taiteen eri alueilla, ja hänen tulee saada esim. maalata, piirtää, soittaa, laulaa, rakentaa, näytellä, tanssia, nikkaroida, askarrella, ommella, kuunnella tai keksiä satuja ja runoja. Taiteessa lapsella on mahdollisuus kokea mielikuvitusmaailma kaikilla aisteilla, jossa kaikki on mahdollista ja leikisti totta.

Mikä on lapsen mieluisin tapa ilmaista itseään?

Minkälaisista saduista, tarinoista ja musiikista lapsi pitää?

Vanhempien näkemykset

Lapsen kertomaa ja ilmaisemaa

Päivähoidossa tehtyjä havaintoja

Yhteiset tavoitteet ja keinot

LAPSELLE OMINAINEN TAPA TOIMIA

Tutkiminen

Ikä _____ Päiväys _____

Keskustelussa mukana _____

Lapsi on luontaisesti utelias. Tutkiva ihmettely on lapselle synnynnäinen piirre. Tutkiessaan lapsi etsii vastauksia mieltä askarruttaviin kysymyksiin. Lapsi kokee, että hänen tutkiva ihmettelynsä, kysymyksensä, pohdintansa ja toimintansa on merkityksellistä. Yrityksen, erehdyksen ja oivalluksen kokemus ylläpitää ja vahvistaa lapsessa oppimisen iloa.

Millaisia asioita lapsi ihmettelee, tutkii, mistä kysyy kysymyksiä ja mitä pohtii?

Mitä lapsi haluaa kokeilla ja hämmästellä (esim. luonto, vesi, hiekka, koneet, esineet)?

Vanhempien näkemykset

Lapsen kertomaa ja ilmaisemaa

Päivähoidossa tehtyjä havaintoja

Yhteiset tavoitteet ja keinot

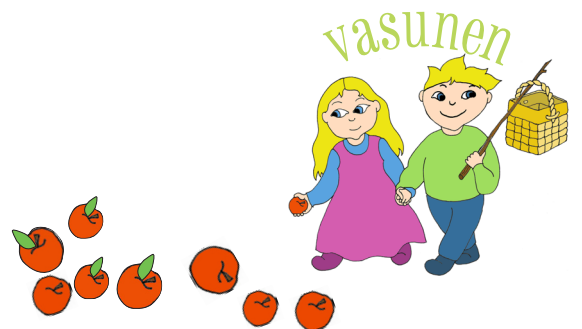

SATTUVIA SANONTOJA

Tälle sivulle voit kirjata:

Lapsen hauskoja lausahduksia, ensimmäisiä sanoja kotona

Päivähoitopäivän aikana kuultuja riemastuttavia juttuja

KUVIA JA PIIRROKSIA

Tälle sivulle voit koota:

Päivähoidossa napattuja otoksia

VARHAINEN PUUTTUMINEN

Ikä _____ Päiväys _____

Keskustelussa mukana _____

Varhainen puuttuminen on lapsesta välittämistä. Lapsi voi tarvita tukea fyysisen, tiedollisen, taidollisen, tunne-elämän tai sosiaalisen kehityksen osa-alueilla. Lapsen tuen tarpeen arvioinnin lähtökohtana ovat vanhempien ja kasvatushenkilöstön tekemät havainnot. Tarvittaessa konsultoidaan vanhempien kanssa yhdessä sovitulla tavalla varhaiskasvatuksen kiertävää erityislastentarhanopettajaa tai muiden tahojen asiantuntijoita.

Vanhempien näkemykset

Päivähoidossa tehtyjä havaintoja

Yhteiset tavoitteet ja keinot

Kuvaus tuen tarpeesta

Yhteistyötahot

Lapsen kuntoutuspalvelut ja niiden yhteystiedot

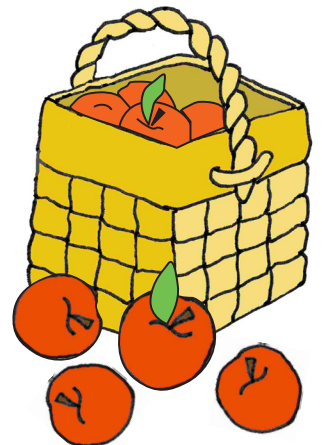
Päivityspäivä _____

RAKKAIDEN IHMISTEN KERTOMAA

Ikä _____

Päiväys _____

Tälle sivulle sisarukset, isovanhemmat, kummit ja muut tärkeät ihmiset voivat halutessaan kirjoittaa ja kuvailla ajatuksiaan lapsesta.

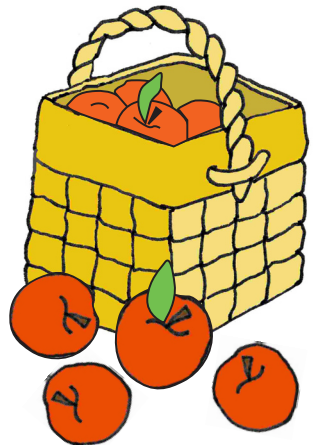

LAPSEN ELÄMÄNKAARI

Ikä _____

Päiväys _____

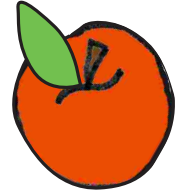
Lapsen elämään vaikuttavat tärkeät tapahtumat – ensimmäiset sanat, ensi askeleet, sisarusten syntymä jne. Elämänkaari voi olla jana, puu, aurinko, kello, spiraali, portaat tai mikä tahansa asia, mikä kuvaa lapsen elämän kehitystä.

SIIRTOLOMAKE ESIKOULUUN SIIRRYTTÄESSÄ

täytetään keväällä ennen viiskarivuoden päättymistä vasukeskustelussa.

Lomake siirtyy lapsen mukana esikouluun.

Lapsen nimi _____ Päiväys _____

Keskustelussa mukana _____

1. Yleistä

2. Kielelliset valmiudet

3. Matemaattiset valmiudet

4. Motoriset valmiudet

5. Sosiaaliset taidot

6. Hahmotus

7. Työskentelytaidot, tarkkaavaisuus ja keskittyminen

HAVAINNOINTIA

Ikä _____

Päiväys _____

Tähän voi kirjata yleisiä havaintoja lapsesta.

